

VALA THORSOTTIR

ÇATIDAKİ YARASA

Türkçesi
Semih Çelenk

Açılış Sahnesi.*Karitas'ın girişi.*

(Karitas tiyatronun gişesine doğru yürür. Oyunun bu ilk bölümü oyun gerçekten başlamadan başlar –gizli tiyatro– ve sanki bir doğaçlama gibidir, ama sonradan...)

KARİTAS

İyi akşamlar. Bu akşamki oyun için bir bilet istiyorum. Adım Karitas Olafsdottir. Rezervasyon yaptırmıştım. Anlamadım... Listede yok muyum? Anlamıyorum. Dalga mı geçiyorsunuz? Geçmiyorsunuz... Yani, bu oyun hakkında yazacaktım da... Promosyonunuz var mı? Tabii ki bana hemen bilet bulmak zorundasınız. Oyun sadece bir saat sürüyordu değil mi? Biletler ne kadardı? 1500 mü? Ne? Teşekkürler... *(Bara doğru yürür.)* Affedersiniz, bir bardak su alabilir miyim? Büyük olsun biraz, içine de bol buz... Böyle kabalık ettiğim için kusura bakmayın, ama gerçekten de çok susadım. Bazen erkek gibi davranmalı insan.. Tıpkı Clint gibi.. Ya da John Wayne gibi ya da ona benzer bir şey... Sahne bu mu?

İkinci Sahne.*Sahneye doğru yürür.*

Sahne yok mu oyunda? Ha anladım sanırım şu avangard matinelerinden biri yine... Şuraya, sizin yanınıza otursam bir sakıncası var mı sizce? Yoksa yerler numaralı mı? Yo, benim biletimde de yazılı bir şey yok ama..

(Biletini gösterir.)

Nasılınsınız? İyi akşamlar? Tanıştığımıza memnun oldum. Buraya sık gelir misiniz? Sanki orgy'e davet eder gibi oldu bu.

(Güler)

Aman Tanrım, bu sandalye çok sert. Size sert gelmiyor mu?

(Kıçı acır.)

Sanırım sizin sırtınız ağrıyor. Öyle mi? Evet. İyi. Anlıyorum... Çok başarılı bir çalışma.. Az kalsın kırılmış kuyruk sokumu kemiğimi hallediyordum. Bir nevi kuyruk da diyebiliriz. Sağ tarafınızın en ucundaki kemik... Evet.. Kırık.. Ama artık değil. Neyse, buna da şükür..

(Çantasından bir yastık çıkarır ve altına koyar.)

Paraşütle atarken kırılmıştım. Kötü bir iniş diyebilirsiniz.

(Ayağa kalkar ve tiyatrunun en arkasına doğru bağırır.)

Affedersiniz.. Arkadaki sandalyeler de buradakiler kadar sert mi acaba? Öyle mi? Sanırım hepsi aynı cins... Anlıyorum. Biraz rahatsız oldum da.. Evet acıyor... Paraşütten...

(Yine oturur.)

Siz hiç paraşütle atlamayı denediniz mi? Tam anlamıyla harika bir şey... Harika... Sanki kuş gibi... Affedersiniz.. Işıkları mı ayarlıyorsunuz? Oyun için mi? Affedersiniz? Tabii saat daha dokuz değil... Biraz aceleciyimdir de... Tuvalet nerede biliyor musunuz? Sadece bilmek istedim, yani gitmek istersem diye... Barda içki veriyor musunuz? Bahse girerim çok pahalıdır. 1600... Bunu gerçekten ödeyemem, gerçekten. Bir ayda ne kadar kazanıyorsunuz? Yani, şu bilet parası maaşımın neredeyse tamamı... Sonra da herkes tiyatroya gitmeli derler. Yani, ne boktan bir şey bu... Eğer bu parayı burada rahat etmek için veriyorsanız bir şey değil de... Sert koltuklar ve eski, dökük bir tiyatro. Masa örtüleri bile leş gibi.. Eski kumaştan.. Büyük ihtimal köşedeki eskiciden ödünç alınmıştır. Bakın, affedersiniz... Siz burada mı çalışıyorsunuz? Tanrıya şükür!

(Ne olup bittiğini öğrenebileceği birini bulmaktan memnundur.)

Yani, oyuncuların hep primadonna numaraları yaptığını

biliyorum da... Bizi bu kadar bekletmesi de biraz fazla oluyor. Primadonnalar... Oynamadıkları zaman çoğunlukla Amerika'daki rehabilitasyon seanslarındadırlar... Ya da içkinin ve uyuşturucunun zararlarını örtmek için plastik cerrahların kliniklerinde... Şey gibi... Liz Taylor... Evet Liz Taylor gibi... Zavallı şey... Son zamanlarda hiç gördünüz mü onu? Hiç çocuğu olmadı. O yüzden Michael Jackson'ı hemen evlat edindi. O da ayrı bir zavallı. Ben gerçekten de bıktım bu işten. Hayatımın tamamını burada çene çalarak geçiremem ya. Her şeyin yolunda gitmesini sağlamaktan bıktım. Mikrodalga pratik bir şey.

(Mikrodalga fırının içine bir paket mikrodalga popcorn'ü koyar ve sahneye yürüyüp bir sandalyeye oturur.)

Herkese iyi akşamlar. Benim adım Karitas! Sabrım tükeni. İcinizde bu gösterinin broşürünü okuyan var mı? Ya da, programdan bunu okudunuz mu? Pekâlâ, okumayanlar için ben size bir iki ipucu vereyim. Hepimizin bildiği gibi eleştirilenler genellikle bütün oyunun hikâyesini anlatırlar. İnsanlar tiyatroya gittiklerinde bir sürprizle karşılaşmalarını diye. Zaten ben her şeyi ezber biliyorum. Tanıtımı da yanımda getirdim ve şu kadın oyuncunun uyduruk oyununu beklerken size biraz okuyacağım.

(Gösterinin program kitapçığından bir şeyler okur. Eğer bu gösteri festival içindeyse festival kitapçığından da okuyabileceği için aşağıda yazılanlardan biraz farklı olabilir okunanlar.)

Reykjavik'te Kaffileikhusio'da 4 Ekim'de ilk kez oynanan Çatıdaki Yarasa oyun yazarı ve oyuncu Vala Thorsdottir tarafından yazılan ve oynanan yeni bir oyundur. Vala ilk tek kişilik oyunu Ekim 1996'da ilk kez burada oynanan Bildiğiniz Şeyler'den bu yana -ne tuhaf bir oyun adı- Kaffileikhusio'ya yabancı değildir. Aman ne mutlu ona... Şimdi genç bir kadının hikâyesi ile yeniden sahneye dönüyor. Evet, evet... Burada ilginç olan ne ki? Aynı zamanda kendi de

oyuncu olan yönetmen Augusta Skuladottir... Yani, şu tuhaf şeyin yönetmeni öyle mi? Affedersiniz ama bu oyunu izlemek zorunda mıyız? Hep birlikte başka bir oyuna gitsek..

(Oyunun oynandığı zamana ve yere göre buraya doğaçlama oyun ve topluluk adı girilebilir.)

Aman tanrım, ne güzel saçların var. Ne güzel saçlar... Bir zamanlar benim de çok güzel saçlarım vardı. Ama hepsini kestim. İçerdeyken yani... Hepsini kendim kestim. El makinesiyle... Sanki saçlarımı tavuk yolmuş gibiydi. Delilere benziyordum. Ama içerdeyken insan bir şekilde idare edebiliyor. Annem küplere bindi. Hemen gidip bana, şu Avustralya'da koyunları kırmak için kullanılan şeylerden aldı.

Üçüncü Sahne.

Mikrodalga Patlamış Mısırının ve Bir Pratisyen Doktorun (Hüzünlü) Masalı.

Bir keresinde içerdeyken doktorumu ziyaret etmiştim. Çok fazla içerde bulundum. Hah, tabii, evet ya... Hatta çok, çok kez... İçerde ve dışarıda, dışarıda ve içerde. İçeri girdiğimde tamamen dışarıda oluyordum, dışarıda olduğum an ise içerde... Neyse, işte bu anlardan birinde ona gittim. Biraz zora girmiştim. Sanıyorum, biraz sinirlendi, kızdı biliyor musunuz? Ve birden, "Mesele nedir Karitas?" diye sordu. Ben gülümsedim. Biraz utanmışım. Gerçekte ona meselelerin tam olarak ne olduğunu söylemekte zorlanıyordum. Ve birden patladı: "Bu defa neye ihtiyacın var? Dopamin mi, disasepan mı, bed pan mı, zoloft mu [koyun çiftliği], mandolin mi, deodorant mı, magnyl mi, panodyl mi, marvelon mi, keman mı, Efifon mu, Saksofon mü, Selofon mu, parasetemol mu, aspirin mi?"

Ben de elimdeki mikrodalga patlamış mısırını yüzüne doğru salladım ve "Hayır," dedim. "Patlamış mısır! İhtiya-

cım olan patlamış mısır! Şu sıçtığımin mikrodalgasını çalıştıramıyoruz."

Tam anlamıyla kızmıştı aslında. Çünkü şöyle dedi:

"Şimdi git ve o kafanı mikrodalganın içine sok, sonra da aç düğmesini."

Bundan sonra hatırladığım tek şey, kısacık saçlar ve yanmış bir çift kulak.

(Sessizce patlamış mısırı alır.)

İnandınız mı buna? Tabii ki böyle demedi. Yok canım, benim doktorum iyidir. Gerçi bazen çok yorgundur ama, böyle gözlerinin çevresi bembeyaz olur, tıpkı büyükbabam gibi. Evet, aynen. Ve bazen, gerçekten psikiyatrist olmak istemez. Bunu çok söyler. "Keşke olmasaydım," der. Ben bunu çok iyi anlayabiliyorum. Ben de ona bir ya da iki tane Prozak almasını ya da hızlı bir yürüyüşe çıkmasını tavsiye ederim. Bütün bunlar sizin kendinizi daha iyi hissetmenizi sağlayacaktır. Eğer yürüyüşe çıkarsanız, koğuştaki Joe'yu da yanınıza alın. Çok iyi bir arkadaştır. Evet, gerçekten de Joe sizi neşelendirir.

Dördüncü Sahne.

Doktoruyla olağan konuşması.

Doğru ilaç tedavisi gördüğüme emin misiniz? Bu "normal" durum ne kadar daha sürecek dersiniz? Hiçbir fikrim yok! Hiçbir fikrim yok! Kendimi çok dümdüz hissediyorum tıpkı çamur gibi... Yani, bütün bunların bedeli benim kişisel benliğimi yitirmem mi? Kendimin bu versiyonundan hoşlanmıyorum. Ne yapmalıyım? Sürekli olarak yeniden hasta olmaktan korkuyorum. Şöyle sırt üstü uzanıp bu normalliğin zevkini çıkartamıyorum.

Doğru ilaç tedavisi gördüğüme emin misiniz? Nasıl olduysa, kendimi bir yerde kaybettim.

Beşinci Sahne.

Alişverişten eve gelir. Elinde dergisi, kırmızı ayakkabıları, ruju, şalı... Müzik...

Altıncı Sahne.

Hangi ayakkabıyı giyeceğini seçmek zorundadır. Bunu aynanın önünde yapar ve bu giyinme giderek bir flamingo dansına döner.

Yedinci Sahne.

Koğuştaki Çift Sesli Arkadaş.

Bu benim koğuştaki arkadaşım... O bir şizo... Evet, gerçekten de şizo... Evet, içinde asla uzlaşmayan iki ses var. Kendiyle bir uyuşabilse çok iyi olacak ama bir türlü yapamıyor bunu. Gerçekten hasta. Erkek arkadaşı onu bir gün bırakıp gittikten sonra hastalandı. Bakın şimdi, onu ilk gördüğünde içindeki seslerden biri diyor ki, "Bırak onu." Ve hemen terk ediyor onu. Ama bu sırada içindeki diğer ses başlıyor: "Tekrar onu görmelisin." O da hemen sese kulak veriyor ve görüşüyor onunla. Ama sonra diğer ses, "Bırak onu", "Yeniden başla", "Bırak", "Yeniden başla". Çocuk onu terk edene kadar bu böyle sürüp gitti. Gardırobun önünde saatlerce çınlıplak ve gelgit içinde durur: "Bunu mu giysem, şunu mu? Evet, hayır, evet, hayır, evet, hayır...." Bu saatlerce böyle sürerdi. Joe ya da Scilla gelene ve sabahlığını giydirip Julia Roberts'a benzediğini söyleyerek onu kendine getirmelerine dek sürer. Bir keresinde dedim ki ona şöyle bir seferde evetevetevetevet, hayırhayırhayırhayır de ve bir aylık bütün çatışmanı bitir ve sonra da ne giyersen giy üstüne.. -Ama bunu denediğinde bütün sesler birbirine girdi ve bütün gün peşimde dolaştı:

"Ne demek istiyorsun? Ne demek istiyorsun? Ne demek istiyorsun?"

Delirtti beni. Diyeceğim, birçok insanda hatta birçok sıradan insanda bu sesler vardır ama onlar bunu bilinç ya da özgür irade diye adlandırır. Ama diğerleri bu sesleri dinlemekten ve yanıtlamakla meşgul olduklarından onlar üzerindeki denetimlerini yitirirler ve bu yüzden de çatlak olarak damgalanırlar. Akıllıca değil mi? Joe bir keresinde benim, bu arkadaşımın bir türlü kendiyile hemfikir olamamasından bunalıma girdiğimi ve onun bu ağız dalaşının beni tam anlamıyla çıldırttığını anlattığımda bana çok zeki olduğumu söyledi. Ben çok zekiyim. Hastayken zeki olabilmek çok iyi. O kadar zekiyim ki benim bir feminist dergi için yazdığım makaleyi bastular. Göstereceğim size..

Sekizinci Sahne.

Kredi Kartı Slipleri.

(Elindeki dergileri karıştırmaktadır. Dergilerden birinin içinde bir demet kredi kartı slipi bulur. Slipleri havaya atar. Bir süre onların yere düşmesini izler.)

Kaffibrennsan/Coffee Kahve...85.000.- Evet...Habitat, 350.000.- Ne kadar güzeldi Paris... Çay kahve 200.000.- Ne aldım ki ben buradan? Ha, tabii ya...70 parça yemek takımı. Üstüne ne yazmışım bunun Marlene Dietrich... Marlene Dietrich.. Marlene Dietrich... Hiç değilse bir tutarlılık var. Tony Blair.. Uçun bakalım havaya... Biliyor musunuz ben müthiş bir VISA slip koleksiyoncusuyum. Gerçekten de büyük bir koleksiyoncuym. Ödemek ya da ödememek... Ödemek ya da ödememek... Ödemek ya da ödememek... Ödemek ya da ödememek!!! Akıl sağlığımı korumak zorundayım.

(Güler)

"Rehabilitasyon Ödeneği" ile yaşıyorum. Bunu telaffuz etmek göçmenler için çok zor.

(Üç farklı aksanda söyler.)

20 Çatıdaki Yarasa

"Rehabilitasyon Ödeneği". Onlardan biri ile aşağıda Sosyal Güvenlik Bürosu'nda karşılaştım. Danışmadaki kadın adamın söylemeye çalıştığını şiddetle anlamayı reddediyordu. "Rehabilitasyon Ödeneği" "Rehabilitasyona ihtiyacım var, anlıyor musunuz. Ben deliyim, kafayı üşüttüm.." Ama Kadın anlamayı şiddetle reddediyordu. Kuyruk da gittikçe uzadı, uzadı ve uzadı...

"Sevgili Bayan! Bu adamın istediğini anlamak bu kadar karmaşık olmasa gerek. Bütün belgeleri tamam. Şu andan itibaren işinize biraz daha çok ve onun diksiyonuna biraz daha az yoğunlaşırsanız işler daha kolay yürür ve hiç kimse de sinir kumkuması olmaz."

*Dokuzuncu Sahne.
Yiyecekler ve ilaçlar.*

Şu acayip lezzetli bir şey...

(Gider bir parça çörek ya da başka bir şey alır.)

Biraz alır mıydınız? Ya siz? Benimki de acayip kabalık, bu kadar kalabalığa yarım bir çörek ikram etmek... Ama, bir dakika eğer hepimiz aynı anda yoğunlaşırsak bu çöreği çoğaltabiliriz. Tıpkı İsa'nın balıklarla yaptığı gibi. Belki de balığa pek düşkün değilsinizdir. Diyeceğim, size Suşi ikram etmiyorum... Hayır, bir kasa dolusu çiğ balık, üzerinde pullarıyla... İsrail yorucu bir yolculuk olmuştur onlar için tahmin ederim. Teröristlerin bombalarından barbeküde kızarmış gibi olmuştuk.

(İlaçlarını alır ve avuçla yutmaya başlar)

Bunlar, aslında vitaminler...

(Güler)

Kimse kimin gerçekten hastalık hastası kimin ise ruh hastası olduğunu bilmiyor. Ne asap bozucu! Şu beyaz olanlar ne kadar şık değil mi? Sizi dengede tutuyor, tam anlamıyla doğal, tuzlardan imal edilmiş, lityumdan... Başka bir

tanesi de kabızlığa ve kan dolaşımına bire bir. Günde bir tane yeter. Genç ve neşeli Bayan Zoloff. Ya da eğer hepsini bir arada halletmek istiyorsanız Haldol bu işi görür. Bu seferlik onu atlayacağım.

Ve şimdi... Modern dünya gerçekten de acayip.. Tam olarak tuhaf... Şükür ki cep telefonları var. Bunlar sayesinde biz, akıl hastalarının da sosyal statüsünde bir yükselme oldu. Bütün şehir takım elbiseleri içinde Nokia'ları ile konuşan serserilerle dolu.

(Örneğin salatalık ile çok ciddi bir konuşma yapar telefonda)

"350.000 dolar mı dedin? Tamam, bebeğim, problem yok..." İnsanlar, insanlar çok sevimli... Sen de böyle güldüğünde ve ne söyleyeceğini bilemediğinde çok sevimli oluyorsun... Belki sen de deli birinin çevresinde dolaşmaya alışık değilsin. Ama olsun... Gerçekten... İnsanlar bankacılarıyla, oyuncularla, mahkûmlarla, öğretmenlerle ve polisle konuşurken de sevimli bakışlarını görebilirsin. Ama bu tam anlamıyla çok doğal.

(Üç tane resim çizer. Bir binanın dış çizgileri. Hepsi de aynıdır.)

Bunun ne olduğunu biliyor musunuz? Haydi, deneyin.. Tamam, bunlar bir binanın dış çizgileri. Bu resimlerden biri, a) Üniversite, b) Devlet Tiyatrosu, 3) Akıl hastanesi... Tam yerinde. Mimarlar tam olarak ne halt ettiklerini biliyorlar.

Onuncu Sahne.

Sosyal Güvenlik'e Kutsal Bir Yolculuk.

(Sakinleştiricilerden sersemlemiş durumdadır.)

Haydi gidelim... Haydi gidelim... İtiraf ediyorum, suçluyum. Haydi gidelim. Ben deliyim. Bunun için bir deli raporu verin bana. Haydi gidelim. İtiraf ediyorum, suçluyum. Bunun için bir belge, bir rapor...

(Bir otobüs durur. Otobüse biner. Hoparlörden reklamlar okunmaktadır.)

"No Name, No Name, No Name. Siz de No Name Kozmetiklerini Kullanın."

Zili çalmayı unutmamalıyım.. Zili çalmayı. Hatırla. Şimdi değil. Şimdi değil. Şimdi.

(Otobüsten iner ve Sosyal Güvenlik Bürosu'na girer. Numara alır.)

Numara 69, 69... Denedim bunu. Denedim. Kimle? Kimle? 67, 68, 69... Bingo... Ben deliyim. Yardım almaya ihtiyacım var. Evet, evet doğru... Kira sözleşmesi mi? Neden söylemediniz? Neden hepiniz baştan ayağa yeşil giydiniz ki? Yeşilli Kadın. Sözleşme... Sözleşmeyi hatırla... Haydi gidelim. Bunun için bir kâğıt. İlaçları almayı unutma.

(Otobüs durağında bekler.)

Uyuklamayın. Haydi gidelim, haydi gidelim... Bunun için bir belge...

(Otobüs gelir. Biner. Bu kez hoparlörlerden haberler duyulmaktadır.)

"Bir başka Boeing 747 de bu sabah Timbuktu'da düştü. 260 yolcu öldü. El Al Havayolları konuyu soruşturmaktadır. Kazazedelerin aileleri dava açmayı düşünmektedirler. İki farklı şey için aynı sesi nasıl kullanabiliyorlar anlamıyorum. Zili çalmayı unutma, zili çalmayı, şimdi..."

(Otobüsten iner. Sosyal Güvenlik Bürosu'na girer, numara alır.)

Belgeleri tamam. Numara al... 100. Numara 100. Ben 100 numarayım. Ödülü ben kazandım. 100. Benim. Doğrudan hizmet. Pronto! 100, 98, 99... Bingo. Sözleşme. Hala yeşil elbise giyiyorlar. "Vergi Kart"ım mı? Neden bana daha önce söylemediniz? Tanrı aşkına, ben yüz numarayım.

(Siniri bozulur.)

Tamam, haydi, fakslayın. Onu fakslamanız lazım, obbidicobidi... Doktor raporu yolladı. "Raporlu Çatlak". Yeşilli

Kadın. Evet. Siz. Size söylüyorum. Ben deliyim. Alın bu raporları... Lütfen... Şimdi... 100 Numara. Belgelere mi ihtiyacım var? Lütfen daha fazla uzatmayın... Hatırlamalıyım. Birçok şey hatırlamalıyım. Zili çalmayı, uyumayı, ilaçları almayı, sözleşmeyi, gitmeyi, yapmamayı.. mamayı.. mayı.. mayı... oyu... buyu... şuyu...

(Giderek bu sesler bir trenin sesine dönüşür. Ruh hali değişir. Sağlıktır. Yabancı bir trende, iyi görünmektedir. Bundan sonraki metin ana metinden farklı bir dilde olacaktır.)

Pardon, excuse moi... Oh la la... Je suis desolee...

(Yakışıklı bir adam görür.)

Je suis vraiment desolee, monsieur.. Braisser. Luc Braisser... Enchantee. Je m'appelle Karitas. Non, Je suis pas française, moi. Oh, je comprends, la parapluie. Je sais, il fait soleil... celui-la ne's pas pour la pluie mais pour un duel. Ah oui, je pars pour un duel... Vous comprenez, il y ces deux messieurs... Oui, c'est ça, et comme je suis feministe et que le monde a beaucoup change depuis l'apogee des duels... (donc?) je dois me battre en duel moi-meme... Qui sait, -je pourrais en avoir trois bientot?! A Cannes.. Oui. Le duel y aura lieu... Ah, vraiment? Ben... oui, J'aimerais bien aller manger dans un restaurant... merci... et a ce soir!

Onikinci Sahne.

Bir anı. Kumsalda huzurlu ve mutlu yürümektedir. Aşık... Bir kelebek yakalar, onunla oynar ve sonra onu bir kancaya asar.

Onüçüncü Sahne.

Deprem Adam (Sismolog) Ragnar'la Bir Telefon Konuşması

(Bu sahne ve İzlanda'daki depremlerle ilgili bağlantılar rahatlıkla oyunun sahnelendiği ülkedeki benzer başka bir toplumsal sorunla değiştirilebilir.)

İyi akşamlar. Benim adım Karitas Olafsdottir. Deprem Adam Ragnar orada mı? Affedersiniz, ben Ragnar Stefansson ile görüşmek istiyorum. Evet, sismolog, deprem uzmanı. Orada mı? Onunla konuşmam mümkün mü? Teşekkür ederim. Selam Ragnar... Benim adım Karitas... Evet tabii ki saatin kaç olduğunu biliyorum. İskoçya'dan henüz geldim ve depremler ve onlarla nasıl baş edilebileceği hakkında kimi bilgiler aldığım için arıyorum seni... Evet, çünkü hepimiz İzlanda'da büyük bir deprem bekliyoruz. Biliyor musunuz bu makaleyi Bilim Dünyası'nda okudum Yeni Zelanda'lı uzmanlar yazmış.. Bakın, gerçekten de çok yalın... Haggis'in ne olduğunu biliyor musunuz? Bilmiyor musunuz? Evet.. Karlı pudding'e benzeyen bir İskoç sosisi... Sizin de bildiğiniz gibi karlı pudding'i kaynatığınız zaman, tencereyi suyla doldurursunuz ve bir çatal alıp birkaç kez hafifçe delersiniz ki gerilimi azalsın...

İşte bunu da tıpkı sizin işinizin gerilimi gibi almalısınız. Eğer onu delmezseniz torba patlar. İşte siz de İzlanda'daki büyük deprem için aynı yöntemi uygulayacaksınız. İki fay hattının birleştiği yere derin delikler açıyorsunuz. Böylelikle depremin gerilimini ikiye bölmüş oluyorsunuz bunların arasının kaç kilometre olarak tahmin edildiğini bilemiyorum ama siz internetten kontrol edebilirsiniz bunu.. Bu delme işlemini yaparak gerilimi açığa çıkarıyorsunuz. Tabii bu arada kimi volkanik lavlar çıksa da, kimi küçük depremlere neden olsa da asla büyük bir deprem olmuyor. Bunun işe yarayacağına eminim... Bu türden kocakarı tavsiyeleri hep işe yarar.

Bir de sırası gelmişken, bunun için rahatlıkla Avrupa Birliği'nden ve Ulusal Güvenlik Komitesi'nden destek alabilirsiniz. Bunu bilmek isteyeceğini düşünmüştüm. Tara.

Ondördüncü Sahne.

Joe'ya telefon.

Selam Joe? Joe görev başında mı? Onu çağırabilir misiniz? Teşekkürler. Joe? Joe, selam benim. Bu gece, gece vardiyasında mısın? Hayır.. Benimle buluşabilir misin? Anlıyorum, sinemaya gideceksin. Peki sonra ne yapacaksın? Evet, anlıyorum. Tamam... Peki, birkaç tane ruj almıştım ama hiçbirini beni memnun etmedi... Evet, onu da aradım... Biraz beklemeliymişim belki geçermiş... Sonra gelebilir misin? Yarın sabah? Yarın sabaha kadar olmaz... Peki, tamam... Biraz popcorn alıp birkaç saat Hıristiyan kanalını seyredirim...

Onbeşinci Sahne.

Evle, Anneyle Bir Telefon Konuşması. Normal.

Selam anne, selam... Bir fikrim var... Pardon... Yeni bir işe başlamayı filan planlamıyorum. Anlamadım? Tabii ki ilaçlarımı alıyorum. Hayır, abartmıyorum. Bak, lütfen anne... Bunun uçuş dersleriyle, dünya seyahatiyle, tasarımla, koyunlarla ya da evlat edinilmesiyle ilgisi yok... Sadece mutluyum ve seni sinemaya davet etmek istemiştım.

Onaltıncı Sahne.

"How Blue Can You Get?" BB King.

(Fazlasıyla şıktır. Sahnede dans eder. Bir bardaki Blues şarkıcısıdır. Dünyanın zirvesindedir. "How Blue Can You Get"i oldukça güzel söyler.)

Onyedinci Sahne.

Eczacıda Uykuladığı Zaman.

Kendini iyi hissetmek gerçekten de iyi bir şey.. Diyece-

ğim.. Kendini iyi hissettiğinde bundan hoşlanmaz mısın? Ne lüks. Bunalımdaydım ve çok şişmandım. İlaç tedavisindeyken patlamadan önceki Hindenburg'a benziyorsun. Ve tabii ki, böylesi karanlık ve harap zamanlarda çok az yol alıyor ve yavaş hareket ediyorsun. Evet, çok yavaş. Gözleriniz bile yavaş hareket ediyor. Eczacıya gidip ilacımı almak zorundaydım. Kimi binalar bariz bir biçimde hastalara ve hastalıklara uygun değildir. Bu eczacının ki de onların en kötülerinden biri. Düşününce yardım ofisinin de böyle olduğunu görüyorsun.

Her neyse... Dışarıda eczacıdaydım ve çok yorgundum. Çok çok yorgundum, uyuyacak gibiydim. Orada başıma gelen ilk şey, girişte merdivenlerin orada gazete satan adamla karşılaşmam oldu. Oraya oturmuştu. Hareket etmiyordu. Bilirsiniz, kimi zaman birilerine çarpmamak için mesafeyi ayarlamak zor oluyor. Gerçekten de mesafeyi ayarlamak zor bir iş... Ben orada, o arkeolojik ve kötü biçimli, soğuk ve dondurucu merdivenlerde mesafeyi ayarlamaya çalışırken düştüm, ama hâlâ mesafeyi ayarlamaya çalışmayı sürdürüyordum. Bereket, gazeteci çocuk hemen kalktı. Çünkü neredeyse onun üzerine düşmek üzereydim. Ama daha sonra mesafeyi ayarlamak gibi bir sorunum olmadı ve hızla yukarı çıktım ve kapının tokmağına tutundum. Ama kapı o kadar ağır ve kaygandı ki, kendimi merdivenlerin en tepesinde elimde reçete ile bulana kadar, buzda Fred Çakmaktaş'ın kaydığı gibi kaydım. Eczacıdan bir asistan beni orada buldu. Tam kapıyı kilitlerken... Doktorumun reçetesini gördü, ilaçlarımı verdi ve beni eve kadar bıraktı. Çok hoştu. Çok tatlı bir kadındı. Bir bahçesi varmış... Tırnakları kirliydi ve bir çanta dolusu tohum vardı yanında. Bahar soğanları... Minik bir ayrıntı... Ayrıntılardan kaçamazsınız. Kimse kaçamaz. Ayrıntıları keşfedebilen çok az insan vardır. İnsanları sadece gözlerindeki çapakları temizlemeyi unuttukları için sevebilirim. Çok tutucu, çok dar kafalı olabilirler. İnsanların

haklarını reddedecek kadar dar kafalı olabilirler. Ama o gözlerinin köşesindeki, tüm kirpiklerini kaplayan sarılık ya da beyazlık, o çapağı görünce benim yüreğimin yağı erir. Öyle severim onları. Gözlerindeki pislikler ve kirpiklerini kaplayan beyaz kuru çapaklarla fazlasıyla köpeklere benzerler.

Onsekizinci Sahne.

"Deprem Takıntısı"nın Tamamlanması. (Fazlasıyla manik)

Evet, evet... Del, del, del, del... Durmadan küçük delikler... Tam ortadan... İşe yarıyor.. Gerçekten de... Yahni... Yani.. Yarına... Zıplama... Tepeler... Hoplayan tepeler... Deprem... Bağırsaklar... Patlama.. Ereksiyon... Gerçekten de işe yarıyor. Tam uyuyor... Bağırsaklar.. Yahni... Toprağın bağırsakları... Patlama... Depremler.. Dalgalar.. Uçaklar.. Dilimler... Delikler ve dilimler... Peynir.. Kes onu, dilimle, iyice dilimle... Kızart... Hayır kızartma... Tövbe... Evet, tövbe... Tekrar et, tekrarla... Tekrarlamadaki delikler... Gerilimi at üzerinden... Gerilimi bırak... Yüksel, yüksel... Cennetin yedinci katına... Kutsal, delikler, bir işaret... Koş, koşmalısın... Yeşil bir adam koşuyor... Yeşil renk... Kötü... Sallanıyor... Kaç...

(Bir süre hızlı bir biçimde öne arkaya koşmaya başlar. Sonra birden durur. Bir süre, ışık sahneyi bir insan gobosuyla onun daha önceki hareketlerini çok hızlı bir biçimde yansılar bir biçimde aydınlatırken o öylece durur. Işık hızla kaybolur.)

Yeşil, yeşil, yeşil sabun, yeşil sabun, Geysir, Geysir, patlama, rahatsız edici bir yeşil, bağırsak rahatsızlığı, yeşil, asker giysileri, yeşil bombalar, patlama, depremler, dalgalar, yeşil Nato yeşili, saklanın, altına saklanın, yeşil, çekirgeler, yeşil, küflenmiş, yeşil, ot yeşili, otları ayıklayın, çıkartın yeşili, hayır hayır yeşil giysileri değil, yeşil doktorlar, doktorlar, yeşil, yeşil, yeşil... solucanları değil...

(Yılanların hayalini görür)

Hayır, hayır... yılanlar değil, yeşil yılanlar, yılanlar, yılanlar... yeşilli kadın onları göndermeli... Yeşilli kadın... Yılanlar değil, yılanlar... Herkes biliyor... Herkes hemfikir... Beni yiyecekler... Ölüyorum... Aşağıya atılmamı bekliyorsunuz. Aşağıda onlardan çok var. Herkes biliyor bunu... Beni aşağıya atmak istiyorsunuz. Biliyorum suçluyum ben... Kendimi bırakacağım..

(Sahnenin dışına çıkar, oyun bir radyo oyununa döner.)

Suçluyum, biliyorum, bütün İzlanda'yı delmelerine izin vereceğim, haydi delin ve bölün.. Haberlerde de var. Delme başladı... Ve ben ölüyorum. İzlanda.. İzlanda batıyor. Beni canlı canlı yiyecekler. Çok iyi. Artık yaşayamayacağım. Bütün ülkeyi iflas ettirdim. Sadece annemle babamı değil bütün bir ulusu. Başbakanı... Ah tabii öfkeden çıldırıyor. Beni yemeleri gerekiyor. En iyisi bu. Hepsi tamamen haklı. Bana hizmet ediyorlar. Ben suçluyum. Bu bir iyilik. Yeşiller tarafından yenmek. Ve bu yeşil yılanlar beni ağır ağır küçük küçük ısırıklarla kemirecekler.

(Bir mutfak tıkırtısı; tonu değişir.)

Ufak ufak, ısırıklarla... Sonra bütün bu parçaları bir araya getirip 220 derecede yarım saat fırında pişirecekler.

(Elinde bir pasta ve üzerinde bir mumla koşturarak sahneye gelir.)

Dadadada... Yeni bir şirketin büyük açılışını kutlamak için fırında bir pasta yaptım! Karitas'ın Keyif Postası! Tüm pencereler perdelerle kapatıldı.

(İsim pencerelerin üzerine örtülü perdeleri olan fatura zarflarını gösterir.)

Visa Eurocard ile ödemek her gün mümkün... 6 tane tam gün çalışanım var. Tüm zarf şirketleri ile çalışıyorum. Farklı biçimlerde, farklı ölçülerde, farklı desenlerde ve farklı renklerde perdeler... Tüm önemli günler için perdeler... Pasalya, Christmas, düğünler için, sevgililer günü için... "Uya-

nuk borçlular için perdeler!" Hemen arayın... İnsanlar bu yıl christmas faturalarını açtıklarında gülümseyecekler... İntihar oranlarında hızlı bir düşüş yaşanacak. Ben topluma bir iyilik yapıyorum.

Ondokuzuncu Sahne.

Hap Şarkısı

Merhaba. Benim adım Karitas ve ben sizin şirketinizin bu yıl Bodrum'da Christmas için yapacağı etkinlik içinde size bir eğlence sunmak istiyorum. Evet, tabii.. Gerçekten de mükemmel bir şey... Bir dakika gülümseyin. Harika. Şimdi. Bu onyedinci olacak.

(10'a yakın yer adı sayar.)

İyi akşamlar...

Sizin için harikulade bir eğlence programım var. Orijinal müzik. Bu otuzuncu oluyor. Harika bir şey...

(Hap şarkısını bestelemeye başlar.)

Rastladığımda ilk defa sana
Ölüyordu beynim susuzluktan
(Hayır) Kazan gibiydi öyle kafam
(Hayır) Hazırdı patlamaya tam
(Evet...İşte oldu)

Tansiyonum vardı endişeliydim
Ama HALDOL sen işini büürdün

Çıldırılmıştım deli gibi
Hızlı amerikancılar gibi
İşte o zaman geldi diazepam
Ve çaktı beni yere bam bam

Ama girdiğimde depresyona (x3)
İhtiyacım vardı farklı ilaçlara

Tanrı bana Prozac verdi
Aklımı bana aynen iade etti
Tanrı bana Dalmadorm verdi
İçimdeki fırtınayı dindirdi
Tanrı bana verdi Lityum
Yaptı beni arunda medyum
Ne çok vahşiydim ne de çok evcil
Aman ne terbiyesizdim ne bencil

Tanrı çevirdi beni çığına
Ateşle gidiyorum yangına
İşte bir paket Haldol sana
Haptan deli gömleği kafana

Yirminci Sahne.

Olağan bir biçimde doktoru ile konuşmaktadır.

Her şey yolunda gidiyor. Her şey yolunda. Lityum işe yarıyor. Her zaman beni normal seviyenin de altında tutuyor. Yani, kendimi öyle hissediyorum ki, sanki artık ben değilim de eskiden bir ara ben olan biriymişim gibi... Diyeceğim, sanki eskiden olduğum ben değilim... Belki de bunların tümü daha iyi... Parayı düşünmek... Ailemi düşünmek, her şeyi düşünmek... Bir biçimde ödemelerle ilgili antrenmanlı olmalıyım. Parça parça da olsa ödemelerimi yapabilmek zordayım.

Çevremizde yüzlerce ev alan züğürt insan yok mu? Hayır hayır ödemekte çok zorlanıyorlar. Yani, babam neredeyse evi satmak zorunda kalacaktı. Tabii ki mutlu değiller... Ama buradaki toplantıların onlara kimi yararları oldu.

Evet... Tabii... Luc meselesini (Oyunun oynandığı ülkeden bir isim de olabilir) aştım. Hayır, herhengi bir erkekle birlikte değilim. Son seferinde yeterince burnumdan geldi zaten.

Yirmibirinci Sahne.

Makale ve resmi toplantı.

Feminist International dergisi için makale 30'unda hazır olmalı. Normal olan ne? Bakalım şimdi... Avrupalıların % 20'si depresyon yaşıyor. Avrupalıların % 80'i ise kendilerini çok fazla önemsiyor. Yirmi artı seksen eşittir yüzde yüz. Kaçıklar için normal. Çıkış noktamız tarih boyunca akıl hastalarının durumlarından ötürü çok etkili konularla ödüllendirilmiş olmalarıdır.

Politikacılar, bilm adamları, sanatçılar, devlet başkanları... Bayan Gore örneğin... Kaçık kadın.. Abraham Lincoln, Winston Churchill, Adolf Hitler, Margaret Thatcher, Mozart, Schumann, Edgar Allen Poe, Sting, Lou Reed, Virginia Woolf, Sylvia Plath ve ve ve BEN! Ben bu kahrolası ilk onun içindeyim. Peki bütün bunlar nasıl oldu? Tabii tüm bu politikacılar -ki ben burada aklı olumlu bir faktör olarak vurguluyorum- tüm bu devlet politikacılar deliler tarafından seçildiğine göre bu tür tasarruf kararlarını nasıl alabilirler? Christmas'ta, Paskalya'da ve yaz tatilinde Akıl hastanelerini kapatın. Bırakın yürüyüp gitsinler. 25 Ekim'e kadar kimse hastalanmayacak. Selam Maliye Bakanı... Evet Sayın Sağlık Bakanı toplantımız var. Anlıyorum. Evet, Sayın Sağlık Bakanı... Size katılmama ne dersiniz? Selam Sosyal Yardımlaşma Bakanı... Bugünkü teklifiniz nedir? Kaçıkları birlikte çekebiliriz. Evet halk... 25 milyon kesintiye ihtiyacımız var. Ah hayır, lütfen, lütfen, lütfen.. Evet... Zarları atacağım ve altı gelirse kaçıkların yuvasından kesinti yapacağız. Onlar bıçağa alışkındırlar. Hayır lütfen, lütfen, lütfen... ALTI ALTI ALTI... Lütfen... Hahaha... Oooo... Zarı görmek istiyorum... Zarın üzerinde altıları görmek istiyorum. HAHHAHA.....

(Merdivenlerden çatıya doğru çıkar ve merdivenleri hükümet toplantısı için kullanılan güllerle süsler.)

Yirmiikinci Sahne.**Alçı Sargının ve Depresyon Yaşayan Bir Adamın Masalı.**

Yeğenim, Bir ara şehir hastanesine gitmek zorundaydı... Alçı sargısını aldırmaq için... Bacağını kırmıştı ve öylece beklemekten sıkılmıştı. Biliyorsunuz hastanelerde hep beklemek zorundasınızdır. Her neyse, orada duran tekerlekli sandalyelerden birini ödünç almış o da ve beklediği sırada hastanenin çevresinde bir gezintiye çıkmış... Keyfi yerindeymiş... Deli filan değil... Gayet normaldir... Hatta çok normaldir... Hiç kimsenin fark etmeyeceği kadar normaldir. İşte tam böyle normal bir durumdayken.. Kendisiyle barışık bir biçimde farklı biçimlerde herkesi selamlarken...

"Günaydın... Ne oldu sana böyle? Aman Tanrım.. Eminim ki çok acıyordur... Şerefe doktor! Bir gülücük kondur-san olmaz mı yüzüne..."

İşte o böyle böyle hastanenin etrafında dolaşırken tüm sevimliliği dostane tavırlarıyla birdenbire o hemşire gelivermiş... O çok sinir bozucu hemşire burada dolaşmasına izin veremeyeceğini söylemiş.. Benim yeğenim pek tabii ki gerçeği söylemiş hemşireye... Gerçeği ama yalnızca tüm çıplaklığıyla gerçeği... Tekerlekli sandalyeyi ödünç aldığını ve ayrıca bunun için izin aldığını... Ama hemşire "Hayır!" demiş... Arabayla yeğenimi aldığı gibi psikiyatri koğuşuna götürmüş... Neden biliyor musunuz? Gülümsemesinden ve olağan nezaketinden ötürü...

Şimdi, bütün bunlar olurken... Depresif hastalardan biri koğuştan kaçmış... Oradaki asansörlerden birine atlayıp hastaneden tüymüş... Ayağında terlikleri ve geceliğiyle...

Ana caddede trafiği durdurmuş..

Sonra 24 saat ortadan kaybolmuş. Bir nevi görünmez olmuş.

Yirmiüçüncü Sahne.**Aynalar Salonu**

Küçükken Aynalar Salonunu çok severdim... Büyükannem Karitas ile giderdik... Artık bozulmuş görüntülerimi izlemeye gitmiyorum... Onların hepsinin gerçek olduğunu biliyorum.

Yirmidördüncü Sahne.**Anahtar Deliği**

(Tek gözünü kapatır ve bir süre etrafa bakar.)

Yaptığının ne olduğunu fark ettiniz mi?

(Yine aynı gözünü kapatır ve çevreye bir süre daha bakar.)

Anladınız mı? Görünmez olduğumu hayal ediyorum.

Siz beni göremiyorsunuz ama ben sizi görebiliyorum. Aniahtar deliğinden röntgencilik yapmak gibi bir şey... Yarumda bir tane taşıyorum... Onsuz bir yere gitmiyorum... Rehabilitasyonda elişi sınıfında kendim yaptım... Birisi bana kaba davrandığında hemen bunu çıkartıyorum cebimden...

(Parlak pembe elişi bir anahtar deliği çıkartır ve içinden bakar)

Ve benim izlediğim kişi istisnasız bana tam bir cehaletle bakıyor. Ve köpürüyor... "Delisin sen." Evet, biliyorum. Özür dilemek zorunda mıyım? İnsanlara benim gibi bunu açıklamak çok rahatsızlık verici... Gerçekten de... Toodleooo!!!

(Güler)

Ve orada biraz durup, sanki dalmışım gibi onu anahtar deliğinden biraz daha izliyorum. Onlar da köpürdükçe köpürüyor tabii... Tam anlamıyla öfkeleniyorlar... Ama hiçbirşeye kalkışamıyorlar çünkü ben tam anlamıyla bir deliyim...

(Tıpkı girdiği gibi çıkar)

SON